

JUSTIITSMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1419-o

Tallinnas 31. märtsil 2014. a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Tanel Kalmet (eesistuja), Edith Sassian ja Sulev Sulsenberg, vaatas kirjalikus menetluses läbi Valio Ltd, FI (esindaja volikirja alusel patendivolinik Ingrid Matsina) vaidlustusavalduse kaubamärgi „VILNIUS PALANGA GERMANTAS TAURAS ATLETAS KAUNAS BALTIJAS + kuju” (taotlus nr M200201499, esitamise kuupäev 07.10.2002) registreerimise vastu Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ (õigusjärglane taotluse suhtes OÜ Estover Piimatööstus) nimele klassis 29 (*liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, kuivatatud ja keedetud puuvili ja köögivili; tarretised, keedised, puuviljakompotid; munad, piim ja piimatooted; toiduõlid, toidurasvad*).

Asjaolud ja menetluse käik

1) 01.08.2012 esitas Valio Ltd. (edaspidi ka vaidlustaja või Valio) tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi komisjon) vaidlustusavalduse kaubamärgi „VILNIUS PALANGA GERMANTAS TAURAS ATLETAS KAUNAS BALTIJAS + kuju” (edaspidi ka vaidlustatud kaubamärk) registreerimise vastu Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ (edaspidi ka taotleja) nimele. Teade õiguskaitse andmise otsuse kohta avaldati Eesti Kaubamärgilehes nr 6/2012 (vaidlustusavalduse lisa 6). Vaidlustusavaldus võeti komisjoni menetlusse 13.08.2012 nr 1419 all ja määrati eelmenetlemiseks komisjoni esimehele Tanel Kalmetile.

Vaidlustusavalduses märgitakse, et Valio Ltd on järgnevate Eestis kehtivate kaubamärkide omanik 1) ATLETAS, reg nr 49102, taotluse esitamise kuupäev 03.10.2002, registreerimise kuupäev 01.03.2012 klassis 29 (juust, piim ja piimatooted; lisa 2); 2) ATLEET + kuju, reg nr 25513, esitamise kuupäev 23.05.1996, registreerimise kuupäev 15.04.1998 klassis 29 (juust; lisa 3); 3) ATLEET, reg nr 40484, esitamise kuupäev 02.08.1999, registreerimise kuupäev 21.01.2005 klassis 29 (juust; lisa 4); 4) ATLEET LIGHT, reg nr 40505, esitamise kuupäev 10.01.2000, registreerimise kuupäev 25.01.2005 klassis 29 (juust; lisa 5). Kaubamärgilehes nr 6/2012 avaldatust nähtub, et Patendiamet on otsustanud registreerida vaidlustatud kaubamärgi (lisad 6 ja 7). Vaidlustatud kaubamärgi ja varasema kaubamärgi nr 25513 reproduktsioonid on järgmised:

VILNIUS
PALANGA
GERMANTAS
TAURAS
ATLETAS
KAUNAS
BALTIJAS

ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET
ATLEET

Vaidlustaja leiab, et Patendiameti otsus registreerida vaidlustatud kaubamärk taotleja nimele on väär ning vastuolus kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) normidega. Patendiameti otsusega on rikutud vaidlustaja õigusi ja seadusega kaitstud huvisid. Vaidlustatud kaubamärgi registreerimine on vastuolus KaMS § 10 lg 1 p-ga 2, mille kohaselt ei saa õiguskaitsset kaubamärk, mis on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitsese identsete või samaliigiliste kaupade või teenuste tähistamiseks, kui on tõenäoline kaubamärkide äravahetamine tarbija poolt, sealhulgas kaubamärgi assotsieerumine varasema kaubamärgiga. Vaidlustaja on varasemate kaubamärkide omanik KaMS § 11 lg 1 p 2 mõistes, mille kohaselt varasem kaubamärk on registreeritud kaubamärk, kui taotluse esitamise kuupäev või prioriteedikuupäev on varasem.

Kaubamärgiseaduse tõlgendamisel on kohaldatavad Euroopa Kohtu lahendid seoses direktiiviga 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (endine 89/104/EMÜ). Euroopa Kohus on 11.11.1997 otsuses C-251/95 Sabèl BV v Puma AG, Rudolf Dassler Sport leidnud, et äravahetamise tõenäosust peab hindama globaalselt, arvesse võttes kõiki tegureid, mis on asjakohased juhtumi asjaoludega. Globaalne hinnang kaubamärkide visuaalse, foneetilise ja kontseptuaalse sarnasuse kohta peab tuginema kaubamärkide üldmuljele, arvestades nende eristavaid ja domineerivaid komponente. Märkide sarnasuse analüüs põhineb tõsiasjal, et tarbija ei analüüsi kaubamärke detailselt, vaid pöörab enam tähelepanu eristusvõimelistele ja domineerivatele elementidele. Arvestada tuleb ka seda, et tarbijatel puudub võimalus üldjuhul märke üheaegselt vaadelda ning nad peavad usaldama oma mällu sööbinud pilti varasemast märgist. Meelde jääb aga eelkõige märgi domineerivam ja eristusvõimelisem osa. Seetõttu on märkide sarnasused (mällu talletuv ühine element) olulisemad, kui nende erinevused. Euroopa Kohus on samuti märkinud, et mida eristusvõimelisem on varasem kaubamärk, seda suurem on kaubamärkide äravahetamise tõenäosus. Kaubamärkidel, millel on tugev eristusvõime kas tulenevalt nende iseloomust või nende tuntusest turul, on palju ulatuslikum kaitse kui nendel, mille eristusvõime on nõrk (C-39/97, p 18). Vaidlustaja kaubamärgid ATLEET ja ATLETAS koosnevad ainult ühest sõnalisest osast, mis on seega ka nende domineerivad ja eristusvõimelised osad. Vaidlustaja kaubamärgis ATLEET LIGHT on LIGHT kirjeldav element, mis näitab toiduainete puhul vähest rasvasisaldust ning mahedat maitset. Euroopa Üldkohus on oma otsustes korduvalt märkinud, et tarbija ei pea mitmest elemendist kombineeritud märgi puhul kirjeldavaid elemente märgi eristavateks ja domineerivateks elementideks (T-434/05 p 47 (jäetud jõusse Euroopa Kohtu otsusega C-57/08), T-129/01 p 53). Seega on ka kaubamärgil ATLEET LIGHT domineerivaks ja eristusvõimeliseks osaks ATLEET. Vaidlustaja kaubamärgil nr 25513 ja vaidlustatud kaubamärgil on olemas ka kujunduslik osa. Komisjon on oma 12.01.2012 otsuses nr 1317-o märkinud: „Kuna vastandatud kaubamärgid on kombineeritud kaubamärgid, siis on võetud omaks seisukoht, et kombineeritud märgis on üldjuhul esmatähtsaks selle eristav sõnaline osa“. Vaidlustaja leiab, et ka antud juhul on esmatähtsaks sõnaline osa, sest kujundus koosneb vaid kirjastiilist ning sõnade paigutusest, olles pigem sõnalist osa toetava iseloomuga ja jäämata iseseisvana meelde. Kujundelemendid ei ole nii silmatorkavad ja eristusvõimelised, et tarbija hakkas kaubamärkide eristamisel neist lähtuma. Vaidlustaja kaubamärk nr 25513 koosneb diagonaalselt paigutatud korduvast sõnast ATLEET. Sellist kaubamärki tajub tarbija kui pakendile korduvalt paigutatud üht ja sama kaubamärki. Seega on ka sellel kaubamärgil domineerivaks ja eristusvõimeliseks osaks ATLEET. Kokkuvõtlikult on kõigi vaidlustaja kaubamärkide domineerivaks ja eristusvõimeliseks osaks kas sõna ATLEET või sõna ATLETAS.

Vaidlustatud kaubamärk koosneb sõnadest VILNIUS, PALANGA, GERMANTAS, TAURAS, ATLETAS, KAUNAS, BALTIJAS ja kujunduslikust elemendist. Sõnad VILNIUS, PALANGA, KAUNAS, BALTIJAS on

kohanimed. Neid on võimalik kasutada kauba geograafilise päritolu kirjeldamiseks ja tarbija tajub neid kui infot toote päritolu või turustamispiirkonna kohta. GERMANTAS on Leedu juustuliik, millel on järgmised omadused: roheka kuni hallika varjundiga kahvatukollane värv, hapendatud piima, vadaku ja pastöriseeritud piima õrn lõhn ning kõrgel temperatuuril pastöriseeritud piima kergelt hapukas maitse, iseloomulik värv tuleneb selle laagerdumisest läbipaistvas või värvilises kiles, mis vähendab valgustundlike koostisosade lagunemist valguse käes. Leedu Vabariik on proovinud ka selle nimetuse kaitsmist EL geograafilise tähisena, kuid ei ole suutnud tõendada omaduste ja geograafilise päritolu vahelist seost (lisa 8). Seega on GERMANTAS juustu liiginimetus, millel puudub eristusvõime. Vaidlustaja kaubamärgi eristusvõimelisteks elementideks on sõnad ATLETAS ja TAURAS, kuid arvestades, et Eesti tarbija on tuttav kaubamärgiga ATLEET ning sõna ATLETAS on identse tähendusega, on tõenäoline, et Eesti tarbija jaoks on taotleja kaubamärgi domineerivaks ja eristusvõimeliseks osaks eelkõige sõna ATLETAS. Vaidlustaja kaubamärgi ATLETAS ja taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa on identse tähendusega. Vaidlustaja kaubamärkide ATLEET ja taotleja kaubamärgi sõnaline osa ATLETAS (atleet leedu keeles) on identse tähendusega. Sõna ATLEET on eesti keeles võõrsõna, mille sama tüve ja tähendusega vorm on kasutusel paljudes keeltes. Seega on sõna tarbijatele tuttav ning neil ei ole raske mõista, et tegemist on samatähenduslike sõnadega. Vaidlustaja leiab, et ka kontseptuaalselt on kaubamärgid sarnased. Taotleja kaubamärk koosneb seitsmest sõnast ning on ebatõenäoline, et tarbija kasutab üht igapäevaste toidukaupade kaubamärki foneetiliselt seitsmesõnalisena. Arvestades, et tarbija jätab kaubamärgi meelde eelkõige domineeriva ja talle juba tuttava elemendi kaudu, on tõenäoline, et tarbija hakkab taotleja kaubamärki nimetama kui ATLETAS või isegi, tõlkides selle suupärasemaks, kui ATLEET. Vaidlustaja kaubamärk ATLETAS ja taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa ATLETAS on foneetiliselt identsed. Vaidlustaja ATLEET kaubamärgid ja ning taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa ATLETAS on foneetiliselt sarnased, sest algusosad on foneetiliselt kokkulangevad ja vaidlustaja kaubamärk või selle domineeriv osa sisaldub foneetiliselt tervikuna taotleja kaubamärgis. Vaidlustaja leiab, et foneetiliselt on kaubamärgid sarnased. Vaidlustaja kaubamärk ATLETAS ja taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa ATLETAS on visuaalselt identsed. Vaidlustaja kaubamärk ATLEET ja taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa ATLETAS visuaalselt sarnased. Vaidlustaja ATLEET kaubamärgid ja ning taotleja kaubamärgi domineeriv sõnaline osa ATLETAS on visuaalselt sarnased, sest algusosad on praktiliselt kokkulangevad, erinedes vaid ühe korduva tähe võrra (E vs EE). Vaidlustaja leiab, et visuaalselt on kaubamärkide domineerivad osad sarnased. Visuaalselt on sarnased ka vaidlustaja kaubamärgi nr 49102 ja taotleja kaubamärgi kujundused, sest mõlemad koosnevad sarnases kirjastiilis trükitähtedega kirjutatud sõnadest moodustatud mustrist, mis olenevalt vaatenurgast võib olla tajutav isegi identsena.

Taotleja soovib kaubamärki registreerida klassis 29. Vaidlustaja kaubamärgid on samuti registreeritud klassis 29, sealhulgas kaubamärk ATLETAS juustu, piima ja piimatoodete tähistamiseks ning ATLEET kaubamärgid juustu tähistamiseks. Taotleja kaubad on vaidlustaja kaubamärgi ATLETAS kaupadega identsed piima ja piimatoodete osas, teiste vaidlustaja kaubamärkidega piimatoodetega hõlmatud kauba juust osas. Nii vaidlustaja kaubamärkidega kui taotleja kaubamärkidega soovitakse tähistada toidukaupu. Toidukaupu pakutakse ja müüakse samades kauplustes ning sageli pakuvad ühed ja samad tootjad nii piimatooteid, lihatooteid kui ka muid toiduaineid. Sama on ka tarbijaskond ja kasutusmeetod. Seega on toidukaupade näol tegemist samaliigiliste toodetega.

Äravahetamise tõenäosus seisneb selles, et tarbija võib arvata, et kaubad või teenused pärinevad ühelt ja samalt ettevõtjalt või ka omavahel majanduslikult seotud ettevõtjatelt. Äravahetamise

tõenäosuse hindamisel tuleb lähtuda kaubamärkidest kui tervikutest, võttes arvesse kaubamärkide domineerivaid ja eristavaid elemente. Kaubamärkidega tähistatavate kaupade näol on tegemist toidukaupadega, mis on igapäevaselt ostetavad ja mõõduka hinnaga tarbekaubad. Seega on keskmine tarbija siin keskmiselt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas ning ei osuta ostuhetkel kaubale kõrgendatud tähelepanu. Keskmine tarbija on ka harjunud, et ettevõtjad lisavad tootearenduse käigus oma olemasolevatele kaubamärkidele täiendeid, mis tähistavad uusi tootegruppe. Sõnade VILNIUS, PALANGA, GERMANTAS, TAURAS, KAUNAS, BALTIJAS lisamine sõnale ATLETAS võib tarbijad viia arvamusele, et tegemist on vaidlustaja kaubamärgi ATLEET tootesarjale lisandunud uue, Baltikumi või Leedu turule suunatud tootesegmendi tähistusega. Äravahetamise tõenäosust suurendab veelgi asjaolu, et tegemist on osaliselt identsete kaupadega. Euroopa Kohus on kohtuasjas C-39/97 Canon Kabushiki Kaisha v Metro-Goldwyn-Mayer Inc., 29.09.1997 tehtud otsuse p-s 17 leidnud, et „väiksem sarnasuse tase kaupade või teenuste osas võib olla ülekaalutud kaubamärkidest pärineva suurema märkide sarnasusega ja *vice versa*”, on antud juhul kaupade osalisest identsusest tulenevalt tegemist suurendatud äravahetamise tõenäosusega. Euroopa Kohus on samuti märkinud, et mida eristusvõimelisem on varasem kaubamärk, seda suurem on kaubamärkide äravahetamise tõenäosus. Kaubamärkidel, millel on tugev eristusvõime kas tulenevalt nende iseloomust või nende tuntusest turul, on palju ulatuslikum kaitse kui nendel, mille eristusvõime on nõrk (C-39/97, p 18). Vaidlustaja kaubamärgi ATLEET näol on tegemist maineka kaubamärgiga. On tõenäoline, et tarbija, kellel ostusituatsioonis ei ole võimalust kaupu otseselt võrrelda ja kes peab usaldama oma ebatäiuslikku mälupilti ja varasemaid teadmisi tuttavatest kaubamärkidest, tajub ja jätab taotleja kaubamärgi meelde kui ATLEET'i või ATLETAS'e. Arvestades eeltoodud asjaolusid ja sarnasusi märkide domineerivates ja eristavates elementides leiab vaidlustaja, et esineb märkimisväärne tõenäosus vaidlustaja kaubamärkide ning taotleja kaubamärgi äravahetamiseks tarbija poolt, st esineb tõenäosus et tarbija ajab segamini vaadeldavad kaubamärgid (otsese äravahetamise tõenäosus) või seostab vaadeldavate kaubamärkide omanikke (kaudse äravahetamise tõenäosus).

Vaidlustaja leiab, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimine on vastuolus KaMS § 10 lg 1 p-ga 3, mille kohaselt ei saa õiguskaitset kaubamärk mis on identne või sarnane varasema registreeritud või registreerimiseks esitatud kaubamärgi või valdavale enamusele Eesti elanikkonnast tuntud kaubamärgiga, millel on õiguskaitse teist liiki kaupade või teenuste tähistamiseks, kui hilisema kaubamärgiga võidakse ebaausalt ära kasutada või kahjustada varasema kaubamärgi mainet või eristusvõimet, mis oli omandatud hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäevaks või prioriteedikuupäevaks. Euroopa Kohus on 23.10.2003 otsuses C-408/01 öelnud, et liikmesriik peab mainekale kaubamärgile tagama kaitse identsete ja sarnaste kaubamärkide suhtes nii eriliigiliste kui ka samaliigiliste kaupade puhul. Sellest lähtuvalt palub vaidlustaja kohaldada KaMS § 10 lg 1 p 3 kõigi taotluses märgitud kaupade osas. Samas otsuses on Euroopa Kohus märkinud, et sama sätte kohaldamiseks ei ole vajalik, et oleks tõenäoline kaubamärkide äravahetamine tarbija poolt. Piisab vaid sellisest sarnasusest, et tarbijad loovad seose maineka märgi ja tähise vahel. Vaidlustaja kaubamärkide ATLEET ja taotleja kaubamärgi sõnaline osa ATLETAS (atleet leedu keeles) on identse tähendusega. Sõna ATLEET on eesti keeles võõrsõna, mille sama tüve ja tähendusega vorm on kasutusel paljudes keeltes. Seega on sõna tarbijatele tuttav ning neil ei ole raske mõista, et tegemist on samatähenduslike sõnadega. Tarbija, kellel ostusituatsioonis ei ole võimalust kaupu otseselt võrrelda ja kes peab usaldama oma ebatäiuslikku mälupilti ja varasemaid teadmisi tuttavatest kaubamärkidest, tajub ja jätab taotleja kaubamärgi meelde kui ATLEET'i või ATLETAS'e.

Seetõttu on väga tõenäoline, et tarbija loob seose vaidlustaja ja taotleja kaubamärkide vahel. Vaidlustaja õigus kaubamärgile ATLEET kehtib alates 23.05.1996. ATLEET juust on välja töötatud ning Eesti tarbijale tuttav juba aastast 1982. Atleet on üks Eesti vanimaid ja tuntumaid juuste, mis nägi ilmavalgust Võrus ning mida on sama retsepti järgi valmistatud tänaseks juba enam kui 25 aastat. Tänapäevaks saanud ATLEET'ist saanud tooteperekond, kuhu kuulub rohkem kui 10 erinevat toodet-maitset. Teadaolevalt on Valio Ltd ja Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ vahel komisjonis toimunud kolm kaubamärkidega ATLEET seotud vaidlust, mis kõik on lõppenud Valio Ltd võiduga, muuhulgas ka KaMS § 10 lg 1 p 3 alusel. Komisjon on nii oma otsuses nr 1150, 1151 kui ka 1200-o leidnud, et vaidlustaja on esitanud tõenditega põhjendanud, et tema kaubamärgid domineeriva elemendiga 'ATLEET' on olnud kasutusel pikka aega ning omandanud – vaatamata kasutamisele ainult juustutoodetel – maine, mida on võimalik identse või sarnase hilisema kaubamärgi omaniku poolt kuritarvitada või ära kasutada. Vaidlustaja on esitanud kõigi eelnimetatud vaidlustusavalduste juurde sellekohased tõendid. Tegemist on samade osapoolte vahel toimuvata vaidlusega ning taotlejal on need tõendid olemas ning tal on olnud korduvalt võimalik nende kohta oma argumente esitada. Seetõttu jätab vaidlustaja menetlusökonoomika printsiibist lähtudes käesoleva vaidlustusavalduse juurde need tõendid uuesti esitamata ning palub arvesse võtta varem esitatuid. Vaidlustaja on veendunud, et nähes taotleja kaubamärgi ühe elemendina sõna ATLETAS, toob see tarbijale meelde vaidlustaja tuntud ja populaarse juustu ATLEET. 23.11.2010 otsuses 1025-o on komisjon asunud seisukohale, et kui taotleja on valinud oma (tulevaste eeldatavate) toodete markeerimiseks vaidlustaja kaubamärkidega sarnase sõnakombinatsiooni PEIPSI KOLA, siis tuleb tal ka vastutada selles osas, et taolise kaubamärgi nägemine toob tarbijale tahes-tahtmata meelde vaidlustaja üldtuntud kaubamärgi(d) ning selline kasvõi nn kaudne assotsieerumine ei ole mingil juhul kasulik (pigem vastupidi) vaidlustaja kaubamärkide mainele ning nendega markeeritud kaupadele. Vaidlustaja on seisukohal, et tema kaubamärkidega identse või sarnase kaubamärgi kasutamine taotleja kaubamärgi koosis ühelt poolt kasutab ära nende mainet ja teiselt poolt kahjustab nende eristusvõimet, sest tarbija ei saa garanteeritud kvaliteediga toodet ja tal võib nii kujuneda ka ettekujutus, et tegemist on üldnimetusega.

Vaidlustaja leiab, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimine on vastuolus ka KaMS § 9 lg 1 p-ga 10, mille kohaselt õiguskaitset ei saa tähis, mille registreerimist taotlev isik on esitanud taotluse pahauskselt või mida on hakatud kasutama pahauskselt. Vaidlustaja leiab, et taotleja on esitanud kaubamärgi registreerimiseks pahauskselt. Vaidlustaja ja tema õiguseellased on Eestis kauaaegselt kaubamärki ATLEET mitmes eri kujunduses juustutoodete tähistamiseks kasutanud. Kaubamärk on tarbijate hulgas tuntud ja hea mainega. Teadaolevalt on Valio Ltd ja Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ vahel komisjonis toimunud kolm kaubamärkidega ATLEET seotud vaidlust, mis kõik on lõppenud Valio Ltd võiduga. 29.10.2010 otsuses nr 1200 märkis komisjon: „Valio kaubamärgid domineeriva elemendiga 'ATLEET' on olnud kasutusel pikka aega ning omandanud – vaatamata kasutamisele ainult juustutoodetel – maine, mida on võimalik identse või sarnase hilisema kaubamärgi omaniku poolt kuritarvitada või ära kasutada.“ 28.09.2009 otsuses nr 1150-o ja 3.11.2009 otsuses nr 1151-o leidis komisjon, et Valio märkidel on maine, mida ka äravahetamiseni sarnase kaubamärgi kasutamisel muud liiki kaupadel on võimalik kahjustada või kuritarvitada. Vaidlustaja on taotlejale 19.06.2012 saatnud kirja (lisa 9), milles ta juhtis tähelepanu KaMS § 10 lg 1 p 2 ja 3 kohaste kaubamärgi õiguskaitset välistavate asjaolude esinemisele ning tegi ettepaneku võtta kaubamärgitaotlus tagasi. Taotleja sellele kirjale ei vastanud. Vaidlustaja leiab, et ka vastamata jätmisega ning sellega oma seisukoha avaldamata jätmisega on taotleja toiminud pahauskselt,

ignoreerides vaidlustaja soovi lahendada probleem läbirääkimiste teel, ning sundides vaidlustajat tegema probleemi lahendamiseks suuremaid kulutusi vaidlustusavalduse esitamise näol. Seega oli taotleja teadlik nii vaidlustaja õigusest kaubamärkidele ATLETAS ja ATLEET kui ka kaubamärgi ATLEET heast mainest ja kõrgest eristusvõimest, kuid üritab sellest hoolimata jätkuvalt registreerida vaidlustatud kaubamärki. Taotleja eesmärgiks on olnud kasutada teadlikult ära vaidlustaja kaubamärkide mainet ja tuntust ning kaubamärgi kui tootetähistuse ühe osa registreerimise läbi saavutada võimalus toota ja turustada toodet, mis oma üldmuljelt kasutab ära ja kahjustab vaidlustaja kaubamärgiõigusi.

Lähtudes ülaltoodust ja juhitudes KaMS § 9 lg 1 p 10 ja § 10 lg 1 p 2 ja 3 ning § 41 lg-st 2 ja 3 palub vaidlustaja tühistada täielikult Patendiameti otsus vaidlustatud kaubamärgi registreerimise kohta taotleja nimele ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust.

Vaidlustusavaldusele on lisatud: 1) volikiri; 2-5) väljavõtted Patendiameti andmebaasist registreeringute nr 49102, 25513, 40484, 40505 kohta; 6) taotluse nr M200201499 publikatsioon; 7) taotluse nr M200201499 kohta väljavõtte Patendiameti andmebaasist; 8) Euroopa Komisjoni 19.12.2008 otsus „GERMANTAS“ kohta; 9) Valio Ltd kiri OÜ-le Põltsamaa Meierei Juustutööstus.

2) 08.11.2012 esitas taotleja oma vastusseisukoha. Taotleja märgib, et arvestades registreeringu tegemiseks kulunud ülipikka perioodi - vaidlustatud taotlus on menetluses alates 07.10.2002 - on taotlus minetanud taotleja jaoks igasuguse tähenduse. Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas on igasugust enam kui 10 aastat kestnud menetlust peetud vaieldamatult isiku põhiõigusi rikkuvaks. Tuleb tõdeda, et seadusandlikul tasandil on loomata mõistlik mehhanism, mis seesugusel juhul võimaldaks taotlejal objektiivsetel põhjustel, kui isegi eeldada, et sellisele menetluse venimisele oli (oleks) formaaljuriidiliselt olemas põhjus, selline taotlus tagasi võtta koos õigusega saada tagasi taotlusele kulunud vahendid kasvõi tasutud riigilõivu osas. Vaidlustaja jätab vaidlustuses täiesti tähelepanuta aja, mil taotlus esitati ning kannab oma väidetavate õiguste rikkumise taotleja pahausksuse väidete osas üle põhjendamatult tänasesse päeva. Puuduvad isegi paljasõnalised argumendid pahausksuse kohta 2002. aastast alates. Kuidagi ei saa rääkida pahausksusest KaMS § 9 lg 1 p 10 kohaldavuse kaalumisel kaubamärgitaotluse osas registreeringu tegemise faasis. Samas peab taotleja antud vaidluse lahendamist vajalikuks seoses avaneva võimalusega saada komisjoni poolne hinnang Patendiameti tegevusele, mis võib (kuid ei pruugi) kaasa tuua muutusi kaubamärkide registreerimise ja ekspertiisi praktikas kui avaldab mõningaid selle menetluse kitsaskohti. Nimelt räägib vaidlustaja sellest, et komisjon on lahendanud kolme kaubamärkidega ATLEET seotud vaidlust, mis kõik on lõppenud vaidlustaja võiduga. Siin on oluline asjaolu, et vaidlustaja poolt esiletoodud „võit“ tähendas oma sisus Patendiameti poolt tehtud kolme erineva otsustuse, registreerida mingi tähis kaubamärgina, tühistamist. Selguse mõttes märgib taotleja, et tema ei ole sedalaadi „võitu“ käsitletud kunagi kontekstis, nagu see oleks toimunud kahe eraõigusliku juriidilise isiku vahelises vaidluses. Taotleja on olnud puudutatud isikuks ning kui Patendiameti otsused said komisjoni poolt tühistatud, ei ole tema seda edasises vaidlustanud. Vaieldamatult on kõik vaidlustaja poolt viidatud komisjoni otsused tehtud ning selliste otsuste aluseks olevad menetlused alustatud peale antud menetluses käsitletava vaidlusaluse taotluse esitamist ehk siis aastaid kuupäevast 07.10.2002 hiljem. Patendiametile on teada (või siis peaks teada olema) kõik viidatud komisjoni menetlused nr 1200, 1150 ja 1151, kuivõrd need on tehtud eelkõige Patendiameti enese (mitte aga taotleja) otsuste osas. Asjaosaliste hulgas peaks puuduma igasugused vaidlused selles, et Patendiamet peab, hinnates mingi taotluse kaubamärgina registreeritavust, hindama nii absoluutsete kui suhteliste registreerimisest

keeldumise aluste kohaldumist (KaMS §-d 9 ja 10). Ometigi on Patendiamet otsustanud, kõigele vaatamata, et vaidlustatud taotlus ei ole vastuolus KaMS sätetega. Patendiamet ei ole avaldanud oma otsustuse motiive, kuid taotleja peab heas usus eeldama, et taotlus läbis kõik ametisesed etapid, ekspertiisid ja hindamised enne kui seesuguse lahendini jõuti. Sellise lahendini jõudmiseks võetud kaalutlusaeg – enam kui 10 aastat – annab sellisele otsustusele kaalu, sest ekspertiis sai arvestada kogu selle kogemusega (nii praktikast kui õiguse kohaldamisest tulenevat), mis vahepealsel perioodil paratamatult kogunes. Vaieldamatult on riigi diskretsioon ühele märgile õiguskaitsese andmisel aset leidnud, jättes siit välja vaid nn pahausksuse teema, mis on oma olemuselt sedalaadi, millest Patendiamet ei pruugi enamikul juhtudel teadlik olla. Seda arvestades, eeldades vaidlustaja esiletoodud argumentidel KaMS § 9 lg 1 p 10 kohaldamatust ja asjassepuutumast, tajumata vaidlustuses etteheiteid Patendiameti kaalutusprotsessile, saab vaidlustuse lugeda ainetuks. Vaidlustaja ei ole esile toonud, veel vähem aga tõendanud seda, et Patendiameti ekspertiis oleks olnud mingilgi määral defektne või et oleks ületatud diskretsiooni piire. Ei ole mõistlikult usutav, et sellise ekspertiisi käigus Patendiametis ei oleks kaalutud üldse vaidlustaja varasemate kaubamärkide olemasolu, komisjoni praktikast ja asetleidnud Patendiameti otsustuste tühistamisi. Justnimelt asjaolu, et Patendiamet on pidanud vaidlustatud tähist registreeritavaks viidatud varasematest vaidlustustest hoolimata, annab alust arvata, et varasemate vaidlustuste asjaolud ja tuvastused on antud märgi puhul täiesti asjassepuutumatud. Vaidlustuses viidatud Valio 19.06.2012 kiri, saadetuna pärast seda kui Patendiamet taotluse avaldas, milles Valio leidis, et on saabunud õige aeg käskida taotlejal taotlus tagasi võtta, ei tee taotlejat kirjeldatud olukorras kuidagi pahausksuks ka reaajas (isegi väljaspool KaMS § 9 lg 1 p 10 kohaldamisala). Valio oleks pidanud oma kirja suunama Patendiametile, missugune otsustab tähist registreeritavuse üle kaubamärgina.

Taotleja ei võta seisukohta vaidlustaja argumentide osas KaMS § 10 lg 1 p-de 2 ja 3 alusel. See on ühe kaubamärgitaotluse registreeritavuse suhteliste õiguskaitsese välistatavate aluste kontrolli küsimus. Vastuolude puudumist antud sätete osas peab pädevalt põhjendama eelkõige registreeringu tegemise otsustaja Patendiamet. Taotleja peab esiletoodud asjaoludel eeldama, et Patendiameti otsus on õige. Taotleja avaldab, et on arvestades vaidlustuses esiletoodud asjaolusid väga huvitatud teadmisesest Patendiameti motiivide sisust vaidlustatud tähisele õiguskaitsese andmise otsustamisel. Kahetsusväärset puudub kehtivas õiguse kohaselt Patendiametil kohustus isegi esitatud vaidlustuse raames oma seisukohtade põhistamiseks ja arvamuse andmiseks komisjonile.

3) 24.09.2013 esitas vaidlustaja oma lõplikud seisukohad. Vaidlustaja jääb kõigi oma vaidlustusavalduses esitatud argumentide ja seisukohtade juurde. Täiendavalt soovitakse märkida järgmist. Taotleja on märkinud, et tema jaoks on vaidlustatud kaubamärgi registreerimise taotlus minetanud igasuguse tähenduse. Seega ei ole taotleja huvitatud kaubamärgi kaitsmisest käesolevas vaidluses. Samuti teatab taotleja, et ta ei võta seisukohta vaidlustusavalduses KaMS § 10 lg 1 p-de 2 ja 3 alusel avaldatud argumentide kohta. Seetõttu leiab vaidlustaja, lähtudes sealjuures ka komisjoni praktikast (nt otsused nr 1446-o, 1288-o), et taotleja on nendes punktides toodud faktilised asjaolud omaks võtnud. Taotleja eeldus, et Patendiameti otsus on õige, on asjassepuutumatu, sest komisjon ei vaata oma menetluses läbi Patendiameti otsust ega kontrolli selle õiguspärasust. Komisjon lahendab asjast huvitatud isiku ja taotleja vahelisi vaidlusi vaidlustusavalduse alusel (tööstusomandi õiguskorralduse seaduse, edaspidi TÕAS § 39 lg 1 p 2).

Pahausksuse küsimuses väidab taotleja, et vaidlustaja on jätnud vaidlustusavalduses tähelepanuta aja, mil taotlus esitati ning kannab oma õiguste rikkumise üle tänasesse päeva. See väide ei vasta

tõele. Vaidlustaja on esile toonud, et tema ja taotleja vahel komisjonis toimunud kolm kaubamärkidega ATLEET seotud vaidlust, mis kõik on lõppenud vaidlustaja kasuks. 29.10.2010 otsuses nr 1200-o märkis komisjon: „Valio kaubamärgid domineeriva elemendiga 'ATLEET' on olnud kasutusel pikka aega ning omandanud – vaatamata kasutamisele ainult juustutoodetel - maine, mida on võimalik identse või sarnase hilisema kaubamärgi omaniku poolt kuritarvitada või ära kasutada.“ 28.09.2009 otsuses nr 1150-o ja 3.11.2009 otsuses nr 1151-o leidis komisjon, et Valio märkidel on maine, mida ka äravahetamiseni sarnase kaubamärgi kasutamisel muud liiki kaupadel on võimalik kahjustada või kuritarvitada. Tähtsust ei oma asjaolu, millal on nimetatud vaidlustusavaldused esitatud. Teatavasti on vaidlustusavaldust võimalik esitada vaid KaMS § 41 lg 2 sätestatud ajavahemiku jooksul ehk kahe kuu jooksul vaidlustatava kaubamärgi registreerimise otsuse teate avaldamisest arvates. Kõigis neis vaidlustes olid taotleja kaubamärgi registreerimise taotlused esitatud 23.04.2002, st veelgi varem kui käesolevas vaidluses vaidlustatud taotlus. Seetõttu on ka nendes vaidluses analüüsitud ja otsuse tegemisel arvestatud olukorda enne 23.04.2002 ja seega ka enne vaidlustatud taotluse esitamist 07.10.2002. Komisjon on nii oma otsuses nr 1150, 1151 kui ka 1200-o leidnud, et vaidlustaja on esitatud tõenditega põhjendanud, et tema kaubamärgid domineeriva elemendiga 'ATLEET' on olnud kasutusel pikka aega ning omandanud maine, mida on võimalik identse või sarnase hilisema kaubamärgi omaniku poolt kuritarvitada või ära kasutada. Vaidlustaja on esitanud kõigi eelnimetatud vaidlustusavalduste juurde sellekohased tõendid ja taotlejal on olnud võimalus esitada nende kohta oma vastuväiteid. Kõigil kolmel juhul on taotleja jätnud kasutamata õiguse menetluses osaleda ja oma seisukohti esitada. Sellega on taotleja vaidlustaja esile toodud taotluse esitamise aegset olukorda peegeldavad asjaolud omaks võtnud juba kolmes varasemas vaidluses.

Õiged ei ole taotleja väited, et need vaidlused ei ole toimunud kahe eraõigusliku isiku vahel ja tema on olnud nendes vaidlustes vaid puudutatud isikuks. Komisjon lahendab asjasthuvitatud isiku ja taotleja vahelisi vaidlusi (TÕAS § 39 lg 1 p 2), menetlusosalisteks on vaidlustusavalduse esitaja ja taotleja (TÕAS § 50 lg 2). Euroopa Kohus on märkinud, et taotleja pahausksuse hindamisel tuleb hinnata taotleja tahet ja kavatsusi taotluse esitamise ajal (Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsus C-529/07 Chocladefabriken Lindt & Sprüngli, p 41 ja 27.06.2013 otsus C-320/12 Malaysia Dairy Industries p 36). Korduvate tuntud ja mainekate, kaua turul olnud kaubamärki sisaldavate või imiteerivate kaubamärkide registreerimiseks esitamist tuleb mõista kui tahet ja kavatsust ebaausalt konkureerida, saada kasu vaidlustaja kaubamärgi arvelt, häirida vaidlustaja tegevust ning panna vaidlustaja olukorda, kus ta on sunnitud oma kaubamärgi kaitsmiseks korduvalt tegema kulutusi. Vaidlustaja leiab, et selline käitumine on pahauskne.

Taotleja leiab, et vaidlustus on ainetu, sest vaidlustaja ei ole esile toonud puudusi Patendiameti ekspertiisis ja kaalutusõiguse teostamisel. Taotleja ei ole ilmselgelt aru saanud käesoleva vaidluse olemusest ja menetluslikust korraldusest. Tegemist ei ole haldusakti vaidlustamisega, kus on oma kohal selle formaalse ja sisulise õiguspärasuse, sh diskretsioonivigade puudumise hindamine. Antud juhul on KaMS § 41 lg 2 alusel vaidlustatud taotleja õigus kaubamärgile kaubamärgiseaduses sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolu tõttu. Vaidlustatud ei ole Patendiameti otsust. Komisjon ei vaata läbi Patendiameti otsust, vaid hindab õiguskaitset välistava asjaolu olemasolu iseseisvalt ja sõltumatult. Seega on asjassepuutumatud taotleja väited selle kohta, et taotleja peaks tõendama mingeid Patendiameti ekspertiisiga seotud asjaolusid.

4) 24.09.2013 kirjaga nr 1419/k-5 andis komisjon taotlejale võimaluse esitada oma lõplikud seisukohad hiljemalt 25.10.2013. Taotleja ei ole lõplikke seisukohti esitanud ega komisjoni teavitanud taotleja andmete muutumisest.

07.03.2014 alustas komisjon lõppmenetlust.

Komisjoni seisukohad

Komisjon, hinnanud menetluses esitatud seisukohti ja tõendeid, leiab järgmist.

Vaidlustusavaldus on esitatud kombineeritud kaubamärgi „VILNIUS PALANGA GERMANTAS TAURAS ATLETAS KAUNAS BALTIJAS + kuju” (taotlus nr M200201499, esitamise kuupäev 07.10.2002) registreerimise vastu Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ nimele klassis 29 (*liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, kuivatatud ja keedetud puuvili ja köögivili; tarretised, keedised, puuviljakompotid; munad, piim ja piimatooted; toiduõlid, toidurasvad*). Asjaolu, et vaidlustatud taotlus on vahepeal üle läinud OÜ-le Estover Piimatööstus, ei takista vaidlustusavalduse menetlust. Vaidlustusavalduse on esitanud 01.08.2012 Soome äriühing Valio Ltd, kellele kuuluvad vaidlustatud kaubamärgi suhtes varasemad kaubamärgid „ATLETAS“, „ATLEET + kuju“, „ATLEET“ ja „ATLEET LIGHT“, mis on kaitstud klassis 29 (kõigil kaup *juust*, esimesel lisaks kaubad *piim ja piimatooted*). Vaidlustaja väidab, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimine on vastuolus KaMS § 10 lõike 1 punktidega 2 ja 3 ning § 9 lõike 1 punktiga 10.

Vaidlustusavalduse menetlemise pädevuse õiguslik alus on TÕAS § 39 lg 1 p 2, mille kohaselt komisjon lahendab tööstusomandi seadustes sätestatud juhtudel asjast huvitatud isiku ja taotleja või omaniku vahelisi vaidlusi asjast huvitatud isiku avalduse (vaidlustusavaldus) alusel. Asjakohaseks tööstusomandi seaduseks on kaubamärgiseadus, mille § 41 lõike 2 kohaselt asjast huvitatud isik võib komisjonis vaidlustada taotleja õiguse kaubamärgile KaMS § 9 lõikes 1 või §-s 10 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul. Vaidlustusavalduse esitamise tähtaeg on kaks kuud kaubamärgi registreerimise otsuse teate avaldamisest arvates. Tulenevalt TÕAS § 50 lg 2 on vaidlustusavalduse menetlemisel komisjonis menetlusosalised vaidlustusavalduse esitaja ja taotleja või omanik. See vastandub sama paragrahvi lõikes 1 sätestatule, mille kohaselt taotleja poolt Patendiameti otsuse vaidlustamiseks esitatud kaebuse menetlemisel on menetlusosalised kaebaja ja Patendiamet.

Komisjon selgitab, et vaidlustusavalduse menetluses ei ole Patendiamet komisjonis menetlusosaline. Kuigi vaidlustusavaldus võib olla mõnel juhul formuleeritud selle esitaja poolt Patendiameti otsuse vaidlustusena, on tulenevalt KaMS § 41 lõikest 2 vaidlustusavalduse korral vaidlustuse objekt taotleja õigus kaubamärgile. Komisjon ei ole pidanud sellist formuleerimisviga vaidlustusavalduse menetlust takistavaks asjaoluks, kui vaidlustaja väite sisu ja argumendid on vaidlustusavalduses esitatud arusaadavalt ja sellest järelduvalt on tegu vaidlustusavaldusega. Kuna vaidlustusavalduse esitab asjast huvitatud isik kaubamärgitaotlust osaliselt või täielikult rahuldava otsuse peale, on asjassepuutuv Patendiameti otsus või selle osa taotluse suhtes positiivne ja Patendiamet ei pea ega saagi oma positiivset otsust põhjendama samal viisil kui negatiivset, kaubamärgitaotlust osaliselt või täielikult mitte rahuldavat otsust (mida saab vaidlustada kaebaja erinevas menetluskorras, erineval õiguslikul alusel ja erinevas menetlusstaadiumis). KaMS § 39 lõike 1 kohaselt tehakse kaubamärgi registreerimise otsus, kui ekspertiisi käigus ei ilmne ühtegi KaMS § 9 lõikes 1 või §-s 10 nimetatud õiguskaitset välistavat asjaolu või kui taotleja on ekspertiisi käigus ilmnenu õiguskaitset välistavad

asjaolud kõrvaldanud. Tuleb arvestada, et Patendiametile ei ole ekspertiisi teostamisel kättesaadavad andmed mitmete õiguskaitset välistavate asjaolude kohta (nagu taotleja on möönnud pahausksuse osas). Näiteks puudub Patendiametil üldjuhul võimalus võrrelda taotlust varasema autori- või nimeõigusega, õigusega varasemale mingis kitsas valdkonnas üldtuntud registreerimata kaubamärgile, aga ka varasema kaubamärgiga, mis on omandanud maine, mida võidakse taotluses sisalduva kaubamärgiga kahjustada või kuritarvitada (KaMS § 10 lg 1 p 3). Patendiameti võimalused hinnata eriti suhteliste õiguskaitset välistavate asjaolude olemasolu on üldjuhul piiratud üksnes selgete konfliktidega selliste varasemate õigustega, mis on registreeritud (eeskätt kaubamärk, ärinimi), kuid ka sel juhul võib Patendiamet mitte pöörata tähelepanu asjaoludele, mida varasema õiguse omanik loeb konfliktseks. Selleks, et hinnata konflikti olemasolu varasema õiguse ja taotluse vahel täielikumalt ning kindlaks teha suhtelise õiguskaitset välistava asjaolu esinemine, on ette nähtud võimalus esitada vaidlustusavaldus või hilisemas staadiumis kaubamärgi tühistamise hagi (KaMS § 52 lg 1). Nii vaidlustusavalduse kui hagi menetlus on *inter partes* menetlus, kuhu Patendiamet ei ole kaasatud. Teadaolevalt on taotleja ligikaudu kümne aasta jooksul, mil kirjeldatud kord on kehtinud, osalenud mitmes vaidlustusavalduse menetluses nii vaidlustaja kui taotlejana, mistõttu need vaidlustusavalduse menetluse põhimõtteid puudutavad asjaolud ei ole talle teadmata.

Nagu märgitud, on vaidlustusavalduse menetlus *inter partes* menetlus, milles sarnaselt tsiviilkohtumenetlusega esitavad menetluse pooled oma väited ja neid toetavad argumendid ja tõendid. Kui teine menetluse pool tema vastu esitatud väidetele vastu ei vaidle või, seda enam, väljendab nendega nõustumist või kinnitab oma huvi puudumist, lähtub komisjon talle esitatud väidetest, kui need on vähimalgi määral argumenteeritud ja ei ole ilmselt alusetud. Käesolevas vaidluses on vaidlustaja esitanud väite, et vaidlustatud kaubamärgi kaitse on välistatud KaMS § 10 lõike 1 p-de 2 ja 3 alusel. Komisjon ei pea siinkohal vajalikuks korrata vaidlustusavalduse argumente, mida on kirjeldatud eespool. Taotleja ei ole vaidlustaja nendele väidetele vastuväiteid esitanud. Asjaolu, et menetlusosaline ei ole küsimusele vastanud – sh oma vastuväiteid esitanud, ei takista menetluse jätkamist (vt TÕAS § 51 lg 4) ja otsuse tegemist. Seetõttu loeb komisjon, et taotleja on vaidlustaja seisukohtadega nõustunud ning vaidlustus kuulub seetõttu rahuldamisele KaMS § 10 lg 1 p-de 2 ja 3 alusel.

Vaidlustaja on samuti väitnud, et vaidlustatud kaubamärgi taotlus on esitatud pahauskselt. Taotleja on sellele vastu väitnud. Komisjon nõustub taotlejaga ning leiab, et vaidlustaja väited ei ole põhjendatud. Vaidlustaja väited taotleja pahausksuse kohta ei selgita, kuidas ilmnes pahausksus taotluse esitamisel aastal 2002, kui vastandatud kaubamärgitaotlused olid küll esitatud (st tegu on varasemate taotlustega), kuid registreerimata või vaidlustatud (aastani 2005). Vaidlustatud taotluse esitamise ajal kehtinud kaubamärgiseadus nägi pahausksuse ette suhtelise alusena § 8 lg 1 p-s 10 järgmises sõnastuses: *Kaubamärgina ei registreerita kaubamärke, mis on identsed teises riigis registreeritud ja seal kasutusel oleva kaubamärgiga, kui registreerimistaotlus on esitatud pahauskselt.* Kuna väide taotleja pahausksuse kohta on tõsine etteheide, siis selle sätte laiendav tõlgendamine taotleja kahjuks oleks komisjoni hinnangul vastuolus KaMS § 72 lõike 8 mõttega. Viited juustu ATLEET väljatöötamisele aastal 1982, ehk olukorras, kus kehtisid üleliidulised Nõukogude standardid, ei võimalda samuti järeldada, et sellest ajast peale oleks vastandatud kaubamärgid või nende analoogid seotud vaidlustaja õiguseellastega kui nende suhtes suuremat õigust omava isikuga. Vaidlustaja (ja tema õiguseellased) on vastandatud kaubamärkide suhtes monopoolsed õigused ja kaubamärkide maine omandanud hiljem, samuti on oluliselt hilisemad komisjoni otsused vastandatud kaubamärkide maine kohta, mida ei saa projitseerida vaidlustatud taotluse esitamise

aega. Igatahes ei saa komisjon lugeda taotleja käitumist vaidlustatud taotluse esitamisel 2002. aastal esitatud argumentide alusel pahauskseks.

Tulenevalt eeltoodust, võttes aluseks TÕAS § 61 lg 1 ja 2 ja KaMS § 10 lg 1 p-d 2 ja 3, komisjon

o t s u s t a s:

vaidlustusavaldus rahuldada, tühistada Patendiameti otsus kaubamärgi „VILNIUS PALANGA GERMANTAS TAURAS ATLETAS KAUNAS BALTIJAS + kuju” (taotlus nr M200201499) registreerimise kohta taotleja nimele ning teha Patendiametile ettepanek jätkata menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda komisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagimenetluse korras, võib esitada hagi teise menetlusosalise vastu kaubamärgi õiguskaitset välistava asjaolu või selle puudumise kindlakstegemiseks kolme kuu jooksul komisjoni otsuse avaldamisest arvates. Hageja teavitab viivitamata komisjoni hagi esitamisest.

Kui hagi ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele. Kui hagi esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusse, jätab hagi läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

Allkirjad:

T. Kalmet

E. Sassian

S. Sulsenberg